

Om musikken

Luther havde musikalske evner, spillede fløjte og lut, havde en udmærket tenorstemme, og var helt klar over musikkens betydning for udbredelsen af hans teologiske ideer. Med hans egne ord: "Alt i alt, næst efter Guds eget ord, er musikkens ædle kunst den største skat i denne verden. Den kontrollerer tanke, sind, hjerte og ånd." Han lagde vægt på at menigheden skulle inddrages ved at synge salmer på et sprog, de kunne forstå, med ord, der var taget fra deres dagligdag, og med melodier der passede til teksterne.

Bachs motet *Jesu, meine Freude* er komponeret omkring 1723 medens han var kantor ved Thomaskirken i Leipzig. Teksten er Johann Francks salme fra omkring 1650, og koraltemaet, som indleder og afslutter motetten, er Johann Crügers samtidige salmemelodi fra 1653. Af motettens ialt 11 satser bygger de ulige på teksten fra de seks vers i Francks salme, og musikken er til dels frie variationer over koraltemaet. Ind imellem disse flettes fem vers fra kapitel 8 af Paulus' brev til romerne, og musikken er symmetrisk opbygget omkring midtersatsen, en dobbeltfuga.

Efter Bachs død i 1750 blev den musikalske scene overtaget af Haydn og Mozart, og Bachs musik blev stort set glemt. Men et sted hvor den overlevede, var i Mendelssohns familie, idet Sarah Levy, en søster til hans mormor, havde nær kontakt til flere af Bachs sønner. Det var ad den vej Mendelssohns interesse blev vakt, og Bachs musik trukket ud af glemselen.

Men Mendelssohn gav også sit eget bidrag til den protestantiske kirkemusik. *Hör mein Bitten* er komponeret i 1844 med tekst fra Davids salme 55, og koncertens sidste værk er *Wie der Hirsch schreit* fra 1838. Hermed knytter vi forbindelsen tilbage til reformationen, idet teksten er Luthers tyske oversættelse af Davids salme 42.